

194/24. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2024. november 19.

A Bíróság C-808/21. sz. ügyben hozott ítélete | Bizottság kontra Cseh Köztársaság és C-814/21. sz. ügyben hozott ítélete | Bizottság kontra Lengyelország (Passzív választójog és politikai pártban való tagság)

Uniós polgárság: sérti az uniós jogot, ha megtagadják a politikai pártba való belépéshez való jogot azoktól az uniós polgároktól, akik olyan tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, amelynek nem állampolgárai

A Cseh Köztársaság és Lengyelország azáltal, hogy ilyen állampolgársági követelményt ír elő, nem biztosítja a saját állampolgáraival azonos módon az egyenlő bánásmódot a helyhatósági és az európai választásokon biztosított passzív választójog tényleges gyakorlása tekintetében

Az uniós jog a helyi és az európai választásokon aktív és passzív választójogot biztosít azoknak az uniós polgároknak, akik olyan tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, amelynek nem állampolgárai. E jog tényleges gyakorlása megköveteli, hogy e polgárok számára biztosított legyen az egyenlő hozzáférés azokhoz az eszközökhöz, amelyek e tagállam állampolgárai számára ugyanezen jog gyakorlása céljából rendelkezésre állnak. Tekintettel arra, hogy a politikai pártban fennálló tagság jelentősen hozzájárul az uniós jogban biztosított választójog gyakorlásához, a Bíróság megállapítja, hogy a Cseh Köztársaság és Lengyelország megsértette e jogot azzal, hogy megtagadják a politikai pártba való belépéshez való jogot azoktól az uniós polgároktól, akik e tagállamokban rendelkeznek lakóhellyel, de ezeknek nem állampolgárai. Az ilyen polgárok politikai párthoz való csatlakozása nem veszélyezteti a Cseh Köztársaság és Lengyelország nemzeti identitását.

A cseh és a lengyel jogszabályok alapján kizárólag saját állampolgáraik jogosultak politikai pártba lépni. Következésképpen az Európai Bizottság álláspontja szerint az e tagállamokban lakóhellyel rendelkező azon uniós polgárok, akik e tagállamoknak nem állampolgárai, nem ugyanolyan feltételekkel gyakorolhatják a helyhatósági és az európai választásokon őket megillető passzív választójogot, mint a cseh és lengyel állampolgárok.

Mivel a Bizottság megítélése szerint e jog megtagadása az uniós jog által tiltott, állampolgárságon alapuló eltérő bánásmódnak minősül,¹ két, kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet indított a Bíróság előtt a Cseh Köztársasággal, illetve Lengyelországgal szemben.²

A Bíróság helyt ad e kereseteknek, és megállapítja, hogy e két tagállam nem teljesítette a Szerződésekből eredő kötelezettségeit.

Rámutat, hogy **a helyhatósági és az európai választásokon** az uniós jog által biztosított **választójog tényleges gyakorlása megköveteli, hogy azon uniós polgároknak, akik olyan tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, amelynek nem állampolgárai, egyenlő hozzáférésük legyen azokhoz az eszközökhöz, amelyek ugyanezen jog tényleges gyakorlása céljából e tagállam állampolgárai számára rendelkezésre állnak.**

Márpedig a politikai pártok alapvető szerepet töltenek be a képviseleti demokrácia rendszerében, amelyben a demokrácia értéke ölt testet, amelyen az Unió működése többek között alapul. Következésképpen **a politikai**

pártban való tagságra vonatkozó tilalom folytán ezen uniós polgárok a helyhatósági és az európai választásokon biztosított passzív választójog tekintetében kedvezőtlenebb helyzetbe kerülnek, mint a cseh és lengyel állampolgárok. Utóbbiak megválasztását ugyanis többek között az is segíti, hogy politikai párt tagjai lehetnek, amely rendelkezik a jelöltségük támogatását szolgáló szervezeti felépítéssel, valamint emberi, adminisztratív és pénzügyi erőforrásokkal. Ezenkívül a politikai párthoz tartozás egyike azoknak a szempontoknak, amelyek a választópolgárok döntését orientálják.

Ez az uniós jog által tiltott eltérő bánásmód nem igazolható a nemzeti identitás tiszteletben tartására vonatkozó indokokkal. Az uniós jogból nem következik a tagállamokra nézve sem olyan kötelezettség, hogy a nemzeti választásokon aktív és passzív választójogot kellene biztosítaniuk az érintett uniós polgároknak, sem pedig olyan tilalom, hogy e választásokkal összefüggésben ne korlátozhatnák e polgárok politikai pártban betöltött szerepét.

EMLÉKEZTETŐ: Az uniós jogból eredő kötelezettségeit nem teljesítő tagállam ellen irányuló kötelezettségszegési eljárást a Bizottság vagy más tagállam indíthatja meg. Ha a Bíróság megállapítja a kötelezettségszegést, az érintett tagállamnak a lehető leghamarabb teljesítenie kell az ítéletben foglaltakat. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a tagállam nem teljesítette az ítéletben foglaltakat, újabb, pénzügyi szankciók kiszabására irányuló keresetet indíthat. Mindazonáltal, amennyiben a tagállam nem tett eleget a valamely irányelv átültetésére elfogadott intézkedései Bizottságnak történő bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, a Bíróság a Bizottság indítványa alapján már az első ítéletben szankciókat alkalmazhat.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítéletek teljes szövege és adott esetben az összefoglalásuk ([C-808/21](#), [C-814/21](#)) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Szabó Mónika ☎(+352) 4303 3047

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎(+32) 2 2964106

Kövesse a híreket!

¹ Konkrétan az EUMSZ 22. cikk alapján, amelynek értelmében minden uniós polgár, akinek lakóhelye olyan tagállamban van, amelynek nem állampolgára, a lakóhelye szerinti tagállamban a helyhatósági és az európai parlamenti választásokon választójoggal rendelkezik és választható ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai.

² A Cseh Köztársaság elleni kereset kiterjed arra a tilalomra is, amely alapján azok az uniós polgárok, akik e tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, de annak nem állampolgárai, nem léphetnek be politikai mozgalomba.